

เมื่อชาวเกาหลี พูดถึงผลงาน วิชาภาษาไทย

ประพนธ์ เรืองธรรมค์

สาธารณรัฐเกาหลี หรือที่คนไทยเรียกว่าไปร์ประเทศเกาหลีใต้ เป็น ๒ วิทยาเขต คือต็องยุกที่อ้อมุนดง (Imun-Dong) และที่ยองอิน (Yong-In) การสอนวิชาภาษาไทยยังขยายไปเบ็ดทั่วทั้งประเทศ ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของเกาหลี บุคคลที่ก่อตั้งมหาวิทยาลัยอันกุกฯ คือ ดร.คิม ฮวง บae (Dr. Kim Heung Bae) ปัจจุบันอายุ ๗๖ ปี กำลังป่วยเป็นอัมพาต ในอดีตทำหน้าที่ประ山坡การณ์ เกี่ยวกับกิจกรรมต่างประเทศอย่างกว้างขวาง เช่น เคยเป็นกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์และสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสถาบันการศึกษาต่างๆ ให้เดินทางไปต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ทำให้เกิดความเข้มแข็งในด้านภาษาและวัฒนาการ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา เศรษฐกิจ การคุณภาพ และการอุดหนุน โดยเฉพาะด้านการศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อฝึกทักษะภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน บ้านเมืองยังเดินหน้าเรียนให้กับคนสนใจ ทั้งภาษาประเทศตะวันออกและตะวันตกอย่างกว้างขวาง แม้แต่วิชาภาษาไทย ก็เปิดสอนในระดับมหาวิทยาลัย มาไม่ถ้ากว่า ๒๐ ปีแล้ว มหาวิทยาลัยอันกุก ภาษาและกิจกรรมต่างประเทศ

สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาภาษาไทย คือมหาวิทยาลัยอันกุก ภาษาและกิจกรรมต่างประเทศ (Hankuk University of Foreign Studies)

ศาสตราจารย์ ดร.คิม ฮวง บae HANKUK UNIVERSITY OF FOREIGN STUDIES

ภาษาต่างประเทศที่เปิดสอน มีหลายแผนกวิชา เช่น ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เมอร์มัน รัสเซีย เป็นอีกด้านหนึ่งที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ออกลั่นเจ้า สวีเดน รูมาเนีย โปแลนด์ อิหร่าน อาร์มénia อินเดีย จีน ญี่ปุ่น เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย นอกจากนี้ยังมีแผนกวิชาเศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ ศึกษาศาสตร์ วารสารศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และบัณฑิตวิทยาลัย ปัจจุบัน ห้องเรียนวิทยาเขตมีนักศึกษาทั้งหมด ๑๕,๐๐๐ คน อาจารย์ชาวเกาหลี ๘๗๐ คน อาจารย์ชาวต่างประเทศ ๙๔ คน โดยเฉพาะแผนกวิชาภาษาไทย มีนักศึกษาทั้งหมด ๕๐๐ คน อาจารย์ชาวเกาหลี ๗ คน และอาจารย์ชาวไทย ๓ คน

ในช่วงแรกของชาติ ประเทศที่เปิดสอนหนึ่ง วิชาภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี เพราะ ดร.คิม ฮวง บae มีความชำนาญต่อประเทศไทยในฐานะที่มีส่วนร่วมกับการเผยแพร่และอธิบายให้กับชาวต่างประเทศ รวมถึงมีความสามารถในการสอนภาษาและกิจกรรมต่างประเทศ ตลอดจนมีความสามารถในการสอนภาษาและกิจกรรมต่อต้านกองทัพญี่ปุ่น ให้กับนักเรียนและการสอนและการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมได้รับการ

สนับสนุนทดสอบมา นับเป็นเวลาไม่ถ้วงกว่า ๒๐ ปี คือตั้งแต่แผนกวิชาภาษาไทยเปิดรับนักศึกษาครุ่นแรกจำนวน ๒๐ คนในปี พ.ศ.๒๕๐๘ จนกระทั่งปัจจุบันมีนักศึกษาที่สำเร็จวิชาภาษาไทยไปแล้วไม่น้อยกว่า ๑๕ รุ่น จำนวนประมาณ ๒๐๐ คน แต่ล่ามออกใบประกาศนิติหน้าที่การงานที่มีความสัมพันธ์กับประเทศไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้การเรียนการสอนได้ขยายไปจนถึงขั้นบันฑิตวิทยาลัย ด้วยความสามารถดังกล่าว ดร.คิม อัง เป็นผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต กิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๔

คำนำออกเฉลยของศาสตราจารย์ชอย ชอง (Choi Sung Chong)

เดือนมีนาคมศกนี้ ท่านกล่องสาบสูมอันแห่งนีบทานวด้วยอุณหภูมิประมาณ ๒๓ องศาเซลเซียส ผู้เขียนเดินเข้าสู่ประถูมหาวิทยาลัยอันกุศล วิทยาเขตอิมุนดง พร้อม ๆ กับกลุ่มนักศึกษาหนุ่มสาวชาวเกาหลีที่เดินอย่างเริงร่าทางคอกนกรีด ๒-๕ ชั้น สวยงามเรียงรายเข้ามามากเป็นรูปตัวแอลประมาณ ๕-๖ หลัง คู่เดินลงร่วงตาม ตระหง่านมีสนามกีฬาอันกว้างขวาง ด้วยอาคารหน่วยจัดจีบีไม่เห็นดันหยุด แม้แต่ดันไม่ขึ้นดันเหลือแต่กึ่งก้าน ข้างทางเดินมีผู้ขาวผิวใหญ่ซึ่งบ้าบันดันไม่บังตัวอาคารบ้าน มีข้อความเกี่ยวกับการเชิญชวนว่ามีกิจกรรมของนักศึกษา

แผนกวิชาภาษาไทย ซึ่งอยู่ชั้นสามของอาคารฝ่ายบริหารแผนกต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ผู้เขียนได้พบกับศาสตราจารย์ชอย ชอง หัวหน้าแผนกวิชาภาษาไทย อายุ ๕๐ ปี พูดภาษาไทยคล่องแคล่วและรัดเร็น ได้

แนะนำให้รู้จักกับคณาจารย์ที่สอนวิชาภาษาไทย คือ รศ.ลี เคียว ชุง ผศ.ช่า ชัง โย ผศ.คิม ยอง แอก ดร.ตี อัน อู (เพิ่งจบปริญญาเอกจาก มหาวิทยาลัยมิตร) อ.มุน อิน วน อ.ลี เมย় โว ละอาจารย์ขาวไทยคือ รศ.ดร.ไซติรา ไก้วิวัฒนพงศ์ สี และ อ.มาลี เมย় ฯ เศรษฐพันธ์ ทุกท่านต่างด้วยความอ่อนน้อมในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นอาจารย์ตามโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างมหาวิทยาลัยอันกุศล และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขอเชิญช่อง เป็นกำลังสำคัญในการจัดตั้งแผนกวิชาภาษาไทย ให้เข้าความเป็นมาให้พังง่าว “ผู้มีเกิดที่ เกาะหลี เรียน น.๑ แล้วก็เกิดสองครั้ง เกาะหลี ศอนนันครอบครัวแต่แยกกัน ผู้อยู่กับแม่ที่จังหวัดเทกู พี่ผู้คนหนึ่ง ไปเป็นทหาร ผู้มีพ่ออาศัยอยู่นี่เป็นทหาร ผู้มีพ่ออาศัยอยู่นี่เป็นนักเรียน ชาgemiyangdeok เจ้าชื่อพ่อฯ ไทยไม่ได้ต่อมาหรือจะเป็นคนร้ายต้องมาเรียน เหตุผลนั้นเรื่อง ก็รู้จักกับร้อยเอกประเสริฐ พงศสุพัฒน์ ปัจจุบันท่านมีบุตรเป็น

พี่ชาย และปลดเกษียณราชการแล้ว ตอนนั้นท่านชวนหมาไปเรียนหนังสือที่เมืองไทย ผู้นี้เลือดตัดสินใจตามท่านไป เนื่องจากท่านรับราชการ เบื้องบ้านไปฝึกกับน้องสาวของท่าน ชื่อ สมจิต พงศสุพัฒน์ และอาจารย์ ดร.สมใจ พงศสุพัฒน์ เป็นแพะย์หงูงั้งสองคน ท่านส่งเสริมผู้ให้เรียนหนังสือเข้าชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนอเมกาโกะ กระเทียม จังหวัดสปป. แล่ฝ่ากุมหัว ทำงานที่สถานทูตเกษตร์ประจำประเทศไทย เมื่อเมื่อเวลาว่างผู้ไปเรียนภาษาพอจูภาษาไทยแตกต่างจากแล้วผู้ก็เดินทางกลับสู่บ้านเกิดเมืองนอน

ตอนกลับมาเกาหลี ผู้ชาย ๒๙ ปีแล้ว แต่งงานในปีนั้นเอง พร้อมกับเข้าทำปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยอันกุศล ผู้เรียนวิชาภาษาไทยและรัฐศาสตร์ ตอนนั้นแม่มหาวิทยาลัยอันกุศล เปิดสอนวิชาภาษาไทยแล้วครั้น ผู้เรียนวิชาภาษาไทยรุ่นแรกและครั้ง จริงเป็นอาจารย์ด้วย การมีความรู้อย่างเดียวกับการมีปริญญาต่างกัน ผู้นี้ต้องเรียนเพื่อนำปริญญามารับ ติกขิเป็นอาจารย์ และทำหน้าที่สอนวิชาภาษาไทยมาจนบัดนี้ครับ

สามัญที่ ดร.คิม อุน ยู วิเริ่ม เปิดสอนวิชาภาษาไทยและภาษาต่างๆ เพราะมีความเห็นว่าในอดีตภาษาหลีขาดกริพยากรธรรมชาติ ทั้งจีนและญี่ปุ่น เพื่อนบ้านซึ่งเป็นประเทศมหาอำนาจได้รุกรานภาษาหลีแบบตั้งตัวไม่ติด จนถึงกับเราต้องปิดประเทศไทย ตั้งนั้นหลังสองครั้งโลกครั้งที่ ๒ แล้ว เกาหลีจึงขาดความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างประเทศ เลยมุ่งส่งเสริมให้มีการสอนวิชาภาษาและกิจการต่างประเทศ เพื่อให้กิจการนุบคุณมีความสามารถดีดีกับต่างประเทศ จนประสบความ

ศาสตราจารย์ ชอย ชอง หัวหน้าแผนกวิชาภาษาไทย

มหาวิทยาลัยสันติถุกภาษาและกิจการต่างประเทศวิทยาเขต YONG-IN

มหาวิทยาลัยสันติถุกภาษาและกิจการต่างประเทศวิทยาเขต IMUN-DONG

สำเร็จมาจนบัดนี้ อีกประการหนึ่งที่ถือมี การอุดสาหกรรมจะพัฒนาไปได้ใกล้ มากไม่มีหนทางติดต่อค้าขายกับต่างประเทศด้วยแล้วก็ไม่มีประโยชน์อันใด อย่างประเทศอินเดียมีความสามารถ พลิกผันตัวทางอุดสาหกรรม แต่ขาด การติดต่อค้าขายกับต่างประเทศเท่า กับควร ถึงกับต้องล้มเลิกการผลิตสินค้า บางอย่าง ส่วนหากหลีเรามีความพยายาม และความอดทนเป็นทุนอยู่แล้ว เพียงแต่เพิ่มภาษาต่างประเทศให้สอง คล่องกันกับย้อนค่าเนินกิจการไปด้วยดี

หลังจากผ่านมาปฏิบัติการสอน แล้ว มหาวิทยาลัยของหมายงานกีฬา กับแผนกวิชาภาษาไทยให้ผู้รับผิดชอบหั้งหนึ่ง ผนใช้ความพยายามและ อดีตัญญายุกอ่ายงักกัดให้แผนกวิชาภาษาไทยมีความจริงยุก้าหน้า มาเรื่อยๆ ผนยังได้รับความช่วยเหลือ จากอาจารย์ชาวไทยโดยตรงอีกหลาย

ท่าน เช่น อาจารย์มรภ. อาจารย์ ศุนหก วรรณวงศ์ อาจารย์แรม และ อาจารย์วิภา มุยสิกิธิ อาจารย์อัมพล และอาจารย์นภาลัย สุวรรณราชาก อาจารย์โชติรัส โภวิวัฒนพงษ์ ล. ได้ผลัดเปลี่ยนกันไปสอน ส่วนครานั้นตอนแรกไม่มีครารเรียนเลย อาศัยครารที่ เป็นกระดาษอัดสันดา เดี่ยวันนี้มีคราร ถึง ๑๖ เล่ม เป็นของผน ๔ เล่ม คือ ศึกษาภาษาไทย (๒๕๑๐) หลักภาษาไทยชุดสมบูรณ์ (๒๕๑๑) การอ่าน และแปลภาษาไทย (๒๕๑๒) และเรียน ความภาษาไทย (๒๕๑๖) ส่วนของ อาจารย์อีนๆ เช่น ไวยากรณ์ขั้นต้น (๒๕๐๙) โดย ล. เดียว ชูง การอ่าน และแปลภาษาไทยสำหรับนักศึกษา (๒๕๑๐) โดย ชา ชัง โช วิชาการไทย หรือ Thai Affairs (๒๕๑๑) รวมวิชา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดย อาจารย์แผนกวิชาภาษาไทย และคราร

เรียนภาษาไทยตามแนวโสสตัคศึกษา (ปรับปรุงใหม่ ๒๕๓๐) โดยอาจารย์ แผนกวิชาภาษาไทย ดร.โชติรัส โภวิวัฒนพงษ์ ล. เรียนเรื่อง นอกจากนี้ยังมี วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต และ บทความทางวิชาการเกี่ยวกับไทยคดี ศึกษาอีกหลายเรื่องที่นำเสนอ.

พุดถึงหลักสูตรการเรียนการสอนหรือครรภ. ปีการศึกษาหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็น ๒ ภาคเรียน คือ ภาคแรก ระหว่างเดือนมีนาคม-มิถุนายน และภาคหลังระหว่างเดือนกันยายน-ธันวาคม ผู้เรียนวิชาเอกภาษาไทยต้อง เรียนห้องหมู่ ๕๒ รายวิชา รวม ๗๐ หน่วยกิต ชั้นปีที่ ๑ และปีที่ ๒ แต่ละ เทอมมีชั่วรายวิชาเหมือนกัน แต่ต่างกัน ที่ความยากง่าย คือวิชาการอ่าน หลักภาษา เรียงความ Lab หรือโสดตัคศึกษา และปีที่ ๒ เพิ่มการสอนนา อกหื่นวิชา เมื่อเข้าปีที่ ๓ นักศึกษา จะเรียนวิชาการอ่าน การเขียนเรียงความ และการสอนนา ที่เพิ่มขึ้นคือ วิชาการไทย เหตุการณ์ปัจจุบัน ประวัติวรรณคดี และชนนิยม ส่วนปีที่ ๔ เรียนวิชาฝึกการใช้ภาษา เหตุการณ์ ปัจจุบัน นานิยม ภานิพนธ์ วิชาการไทย และฝึกฝนการเขียนในรูปแบบ ต่างๆ ส่วนหลักสูตรปริญญาโทแบ่ง เป็นวิชาทางภาษาและวรรณคดี ตลอดจนถึงวรรณกรรมปัจจุบัน นักศึกษา ต้องเรียนอย่างน้อย ๔ วิชา ๘๔ หน่วย กิต จึงเขียนวิทยานิพนธ์เสนอคณบัณฑิต วิทยาลัย

หัวหน้าแผนกวิชาภาษาไทยพูด ถึงผลงานและความภาคภูมิใจต่อไปว่า ความเจริญก้าวหน้าคือ งานผลิตคราร และงานผลิตบัณฑิตที่สำเร็จแล้วให้มี งานทำ นับเป็นความสำเร็จอย่างหนึ่ง ประการสำคัญคือกิจกรรมนักศึกษา

เพื่อเผยแพร่ศิลป์วัฒนธรรมไทย เรียกว่า "งานสวัสดิ์" เราจัดกันทุกปี มีการแข่งขันพูดภาษาไทย ซึ่งรางวัล ยอดเยี่ยม อีคราชทูตไทยประจำกรุงโรม และมีการแสดงด้านบันเทิงต่างๆ ตามสมควร

เมื่อปีที่แล้วเราจัดงานสองครั้ง รอบ ๒๐ ปีแห่งการสถาปนาแผนกวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยอันกุกฯ ผสมคิดว่าจัดงานสองปีอย่างเดียว นานๆ ปีก็เสื่อม ก็จะได้คิดจัดตั้งคุณธรรมวัฒนธรรมไทย เพื่อเป็นอนุสรณ์ในแต่ละปี ระหว่างๆ จะเป็นคุณธรรมแห่งประวัฒนธรรมต่อไป สูญเสียแห่งปีนี้อยู่ในอาการกิจกรรมนักศึกษาที่ว่างเปล่าเดย์อิน ขณะนี้กำลังลงมือก่อสร้างอาคาร และเวลาเดียวกัน เรา ก็ยังมีอวยปรารามศิลป์วัฒนธรรมต่างๆ โดยจัดขึ้นบ้าง มีผู้บริจาคบ้าง ทุกที่จัดซื้อได้รับความช่วยเหลือจากบริษัทและ จำกัด ซึ่งดำเนินการค้ากับประเทศไทย นักศึกษาที่มีความสามารถในการสอน ในประเทศไทย คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและโรงเรียนชั้นต่อทัน รวมเงินทั้งหมดที่ได้รับจำนวน ๑ ล้านวอน หรือประมาณ ๖ แสนบาทเศษ งานอิقوบาร์แห่งนี้คือการแปลเรื่องราวนี้เป็นภาษาไทยกับศิลป์วัฒนธรรมไทยเป็นภาษาทางหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับศิลป์วัฒนธรรมไทย น้ำมาแสดง จะช่วยให้ชาวภาคลีมีความเข้าใจและความชานซึ้งยิ่งขึ้น

งานสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การทำพจนานุกรมภาษาไทย-เกาหลี โดยได้รับทุนช่วยเหลือจากรัฐบาล เกาหลี และมหาวิทยาลัยอันกุกฯ เป็นจำนวนเงิน ๓๐ ล้านวอน หรือประมาณ ๑ ล้านบาท เวลาที่นัดทำไปแล้วเป็นปีที่สอง ปีหน้าหรือปีที่สามผสมคิดว่า ดันฉบับจะเรียบรองจากนั้นใช้วลาในการพิมพ์และพิสูจน์อีกครั้ง การตรวจสอบ

ดันฉบับและการพิสูจน์อักษรจะอาศัยนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวภาคหลี เป็นจำนวนมาก พร้อมกับจะเชิญอาจารย์ชาวไทยที่เชี่ยวชาญด้านนี้โดยเฉพาะเพิ่มขึ้นอีกครับ หมื่นความเห็นว่า การทำพจนานุกรมเป็นของยากมาก จะต้องทำให้ได้มาตรฐานที่สุด หลังจากจัดทำพจนานุกรมภาษาไทย-เกาหลี เสร็จเรียบร้อยแล้ว เรายังมีโครงการต่อเนื่องที่จะจัดทำพจนานุกรมภาษาเกาหลี-ไทย โครงการใหม่นี้คงเริ่มในปี พ.ศ.๒๕๓๔ ซึ่งประมาณกับวาระครบรอบ ๓๐ ปีแห่งการสถาปนาแผนกวิชาภาษาไทย ผสมจะจัดทำเป็นอนุสรณ์เช่นเดียวกับที่เราจัดตั้งคุณธรรมวัฒนธรรมไทยในโอกาสครบรอบ ๒๐ ปี

ก้าวต่อไป

มองคิดว่าประเทศไทยอ่านเจในโลกนี้เป็นประเทศที่กำลังพัฒนา เราต้องหันไปติดต่อค้าขายกับประเทศไทยที่กำลังเจริญเต่าๆ กัน อย่างไทยกับเกาหลีอยู่ในฐานะที่ควรจะเชื่อมต่อ กับภาคลีมากขึ้น ไม่ใช่แค่ภาษาไทยกับไทยที่ส่งมาและไทยชาติสั่งให้ เกาหลีก็ส่งไป เมื่อเกาหลีกับไทยค้าขายกันมากขึ้น นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาไทยก็ได้กำลังใจ เพื่อจะทำงานทำในประเทศไทย ในสاحت่ที่ค้ายกัน บริษัทเกาหลีสามารถบริษัทกำลังขยายกิจการค้ากับไทย แต่ละบริษัทด้วยการคุ้มภัยลีที่รู้ภาษาไทยอย่างแท้จริงและมีความรู้ความสามารถทางเศรษฐศาสตร์หรือพัฒนาศาสตร์ ตรงกับวิชาที่นักศึกษาเรียนมาเป็นวิชาเอกและวิชาโท จึงสามารถทำการค้าได้อย่างดี เมื่อการค้าระหว่างไทยเกาหลีมีความเจริญก้าวหน้า นักศึกษาที่ต้องการเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น เป็นผลให้วิชาการมีความก้าวหน้าโดยปริยาย ส่วนคณะกรรมการมีกิจกรรมนักศึกษา นอกจากนี้อาจารย์พยานบันทึกผลงานวิจัยเกี่ยวกับไทยศึกษา นักศึกษามากขึ้น

อีกประการหนึ่งคือการให้ประเทศไทยเปิดสอนวิชาภาษาเกาหลีบ้าง นั้นเป็นนิมิตติที่ทราบว่าคณบุญยศศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้เปิดสอนวิชาภาษาหลีบ้างแล้ว แต่วันนี้เป็นวิชาเลือกปฏิบัติ ต่อไปอาจขยายเป็นวิชาไทยและวิชาเอก ในเรื่องนี้ห้องรัฐบาลสแกนเกาหลีและมหาวิทยาลัยอันกุกฯ ก็สนับสนุนอยู่ รวมทั้งประมาณและค่าใช้สอยจะจัดทำเป็นสาขาวิชาต่อไป ตลอดจนจะส่งอาจารย์ไปช่วยเหลือองค์กรกวดน้ำในประเทศไทยสามารถสอนภาษาเกาหลีได้ด้วยตนเอง เวลาที่นี้เรามีโครงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแลกเปลี่ยนอาจารย์กับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ส่งอาจารย์มาช่วยสอนภาษาไทยในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตวิทยาลัย ส่วนทางเรานั้น กับวิชาภาษาไทยในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตวิทยาลัย สำนักงานเรานั้น กับวิชาภาษาไทยเพิ่มเติมจะไปช่วยสอนวิชาภาษาเกาหลีด้วย โครงการดังกล่าวที่นั้นบันทึกไว้แล้วด้านมา

ผู้เขียนขอขอบคุณ พ.ช.ย ชั่งช่อง ที่เล่าเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในภาคหลี ให้ได้ฟังอย่างน่าสนใจ ผู้เขียนมีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยไม่ได้ดีนัก ภาษาเป็นทุกอย่างสำคัญที่ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพความเข้าใจกันและกันได้อย่างดี ดังที่แผนกวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยอันกุก ภาษาและกิจการค้าระหว่างประเทศได้ทุ่มเทในด้านนี้ นับว่ามีส่วนช่วยเหลือประเทศไทยของตนและมิตรประเทศได้อย่างมหาศาล □